

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΚΑΙ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΟΥ

6.1. Το παιδικό δωμάτιο

Το βρεφικό και παιδικό δωμάτιο πρέπει να είναι καθαρό, ζεστό, φωτεινό και λειτουργικό.

Τόσο ο εξοπλισμός όσο και η διακόσμηση του δωματίου αλλάζουν όσο το παιδί μεγαλώνει. Οι ανάγκες του μωρού σε έπιπλα είναι πολύ μικρές. Στο βρεφικό δωμάτιο, ο εξοπλισμός εξυπηρετεί κυρίως τον ενήλικα που φροντίζει το παιδί. Καθώς το παιδί μεγαλώνει κι αρχίζει να μπουσουλάει, το δωμάτιο παραμένει λιτό, ώστε να μπορεί να κινηθεί άνετα. Αργότερα, στο δωμάτιο του μεγαλύτερου παιδιού εκτός από τα βασικά έπιπλα μπορούμε να προσθέσουμε κι άλλα, χωρίς όμως να ξεχνάμε ότι το παιδί έχει ανάγκη από χώρο για το παιχνίδι του.

Όταν προγραμματίζουμε τον εξοπλισμό και τη διακόσμηση του παιδικού δωματίου πρέπει να έχουμε υπόψη μας τα εξής:

- Το δωμάτιο να είναι φωτεινό και με μεγάλα παράθυρα, που επιτρέπουν το συχνό αερισμό του. Τα αποτελέσματα του κακού αερισμού είναι κυρίως αυξημένη θερμοκρασία και υγρασία, που προκαλεί μια δυσάρεστη υγρή ζέστη. Η υγρασία αυτή και η ζέστη ευνοούν την ανάπτυξη και τον πολλαπλασιασμό μικροοργανισμών, που με τη σειρά τους οδηγούν σε μολύνσεις. Για την ασφάλεια του παιδιού, τα παράθυρα πρέπει να έχουν μάνταλα ή μπάρες ασφαλείας.
- Οι τοίχοι να είναι βαμμένοι με μη τοξικά χρώματα. Για το εύκολο καθάρισμά τους οι ειδικοί συνιστούν να αποφεύγουμε τις ταπετσαρίες. Οι τοίχοι του παιδικού δωματίου πρέπει να έχουν απαλούς και χαρούμενους χρωματισμούς και να διακοσμούνται με πολύχρωμες εικόνες.
- Το πάτωμα να είναι από υλικά, όπως το παρκέ ή το πλαστικό, που καθαρίζονται εύκολα και δε δυσκολεύουν το παιδί στα πρώτα του βήματα. Αν διαλέξουμε το παρκέ, έχουμε υπόψη μας ότι δεν το γυαλίζουμε, επειδή το παιδί (αλλά και ο ενήλικας) μπορεί να γλιστρήσει και να χτυπήσει. Για τον ίδιο λόγο αποφεύγουμε τη χρήση μικρών χαλαρών χαλιών, σε πατώματα που γλιστράνε. Επίσης, αποφεύγουμε τη χρήση μοκέτας γιατί έχει την τάση να μαζεύει σκόνη και δεν καθαρίζεται τόσο εύκολα όσο το παρκέ ή το πλαστικό.
- Η οροφή να είναι βαμμένη άσπρη, γιατί το άσπρο χρώμα κάνει το φως να αντανακλάται.

- Ο τεχνητός φωτισμός του δωματίου να είναι κεντρικός αλλά και πλάγιος με αμυδρότερο φως για το βράδυ.
- Τα έπιπλα να είναι απλά, γερά και να πλένονται εύκολα.

6.2. Η θέρμανση του παιδικού δωματίου

Η θέρμανση του παιδικού δωματίου παίζει μεγάλο ρόλο στην ανάπτυξη και την υγεία του παιδιού. Επειδή τα βρέφη δεν έχουν πλήρη έλεγχο της θερμοκρασίας του σώματός τους, οι ενήλικες πρέπει να φροντίζουν να διατηρείται το δωμάτιο ζεστό και η θερμοκρασία του σταθερή.

Πρόσφατες έρευνες υποστηρίζουν ότι η θερμοκρασία του δωματίου μπορεί να είναι ένας από τους παράγοντες που συντελούν στο Σύνδρομο του Αιφνίδιου Θανάτου. Η θερμοκρασία του βρεφικού δωματίου πρέπει να διατηρείται σταθερή στους 18ο Κελσίου, με εξαίρεση ίσως τις δυο πρώτες εβδομάδες του βρέφους στο σπίτι, που μπορεί να είναι πιο υψηλή (22° Κελσίου). Είναι πολύ σημαντικό να ελέγχουμε συχνά, ιδιαίτερα τη νύχτα, ότι το παιδί δεν κρυώνει ή ζεσταίνεται υπερβολικά μέσα στο δωμάτιο του.

6.3. Τα έπιπλα και ο εξοπλισμός του παιδικού δωματίου

Ο εξοπλισμός του βρεφικού και, αργότερα, του παιδικού δωματίου πρέπει να συμβαδίζει με τις αναπτυξιακές ανάγκες και τα ενδιαφέροντα του παιδιού.

Τους πρώτους 12 μήνες της ζωής του παιδιού το δωμάτιο πρέπει να είναι απλό και λειτουργικό. Τα έπιπλα που πρέπει να έχει είναι:

- Ένα κρεβάτι ή μια κούνια ή το πόρτ-μπεμπέ, μέσα στο οποίο κοιμάται το παιδί.
- Μια σιφονιέρα ύψους 1μ. με συρτάρια για τα ρούχα του μωρού και με επίπεδη επιφάνεια που μπορεί να χρησιμοποιηθεί και για το αλλαγμά του.
- Μια άνετη καρέκλα ή πολυθρόνα, στην οποία κάθεται η μητέρα, όταν ταιΐζει το παιδί.
- Ένα μικρό τραπέζι, για να μπορεί η μητέρα να ακουμπάει το μπιμπερό ή άλλα αντικείμενα, όπως π.χ. μια μικρή λάμπα.

- Μια ντουλάπα για τα ρούχα και άλλα είδη του μωρού.

Για τον ύπνο του μωρού πολλοί ειδικοί συνιστούν την αγορά ενός κρεβατιού που μπορεί να χρησιμοποιηθεί μέχρι την ηλικία των τριών ετών. Τα ειδικά ψάθινα καλάθια μπορεί να είναι πιο βολικά στη μεταφορά, αλλά μέσα σε ένα τρίμηνο το παιδί δε χωράει πια μέσα σ' αυτά. Άλλοι ειδικοί υποστηρίζουν ότι πολλά παιδιά κοιμούνται καλύτερα στην κούνια ή το πόρτ-μπεμπέ, επειδή εκεί αισθάνονται μεγαλύτερη σιγουριά.

Διαλέγοντας κρεβάτι για το παιδί πρέπει να έχουμε υπόψη μας τα εξής:

- Να είναι ξύλινο, άβαφο και άνετο, ώστε να μην περιορίζει τις κινήσεις του παιδιού.
- Να είναι με κάγκελα στα πλάγια και η μια του πλευρά να ανεβοκατεβαίνει, για να μπορούμε να σηκώνουμε το παιδί χωρίς δυσκολία.
- Τα κάγκελα του κρεβατιού να είναι λεία, με στρογγυλεμένο τελείωμα, να έχουν ύψος 50 εκ. από το στρώμα και η μεταξύ τους απόσταση να μην είναι μικρότερη από 7 εκ. και μεγαλύτερη από 7,6 εκ., για να μην μπορεί το παιδί να βάλει το κεφάλι του ανάμεσα τους. Η πλευρά που ανεβοκατεβαίνει πρέπει να ασφαλίζει, για να μην μπορεί το παιδί να κατεβάσει τα κάγκελα μόνο του.
- Το στρώμα του κρεβατιού να είναι σταθερό και να εξασφαλίζει την ευθείαση στο σώμα του παιδιού. Η απόστασή του από τα κάγκελα του κρεβατιού δεν πρέπει να ξεπερνάει τα δύο δάχτυλα. Αγοράζουμε πάντα καινούργιο στρώμα, ακόμα κι αν σκοπεύουμε να αγοράσουμε μεταχειρισμένο κρεβάτι.

6.4. Επιπρόσθετα αντικείμενα

Όταν το βρέφος αρχίζει να αποκτά μεγαλύτερο έλεγχο του σώματός του και να επικοινωνεί περισσότερο με το περιβάλλον του, ο εξοπλισμός του παιδικού δωματίου αλλάζει. Για να καλύψουμε την ανάγκη του βρέφους να είναι κοντά στον ενήλικα, να τον βλέπει και να ακούει τη φωνή του τις ώρες που είναι ξύπνιο, χρειαζόμαστε ένα φορητό

καρεκλάκι (ρηλάξ). Όταν το μωρό αρχίζει να τρώει στερεές τροφές, το καρεκλάκι αυτό μπορεί να αντικατασταθεί με ένα πιο ψηλό, που να διαθέτει και τραπεζάκι. Εκτός από το φαγητό το τραπεζάκι αυτό μπορεί να χρησιμοποιηθεί αργότερα και για δραστηριότητες, όπως η ζωγραφική ή, γενικότερα, για το παιχνίδι του παιδιού.

Ένα άλλο αντικείμενο που μπορεί κανείς να δει μέσα σ' ένα παιδικό δωμάτιο είναι το πάρκο. Αν και οι γνώμες για τη χρησιμότητα του διχάζονται, είναι γεγονός ότι το παιδικό πάρκο πιάνει πολύ χώρο και είναι χρήσιμο για μικρό χρονικό διάστημα. Ύστερα από λίγο καιρό, περιορίζει τις ευκαιρίες του παιδιού για μπουσουλήμα και εξερεύνηση.

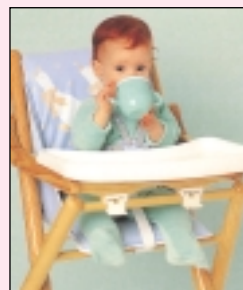
Οι επιλογές που προσφέρει το εμπόριο σχετικά με το βρεφικό και παιδικό εξοπλισμό είναι απεριόριστες. Ο δικός μας ρόλος είναι να διαλέξουμε έπιπλα γερά, άνετα, πρακτικά και, κυρίως, ασφαλή.

6.5. Ατυχήματα

Τα ατυχήματα μέσα και έξω από το σπίτι είναι μια από τις πιο συχνές αιτίες θανάτου παιδιών κάτω από την ηλικία των πέντε ετών. Η πρόληψη ατυχημάτων είναι μια από τις πιο σημαντικές ευθύνες των ενηλίκων που φροντίζουν και διαπαιδαγωγούν παιδιά προσχολικής ηλικίας. Ο/η βρεφονηπιοκόμος πρέπει να μπορεί, με βάση τις γνώσεις του/της, να οργανώσει το περιβάλλον μέσα στο οποίο βρίσκονται μικρά παιδιά με τέτοιο τρόπο, ώστε να αποφεύγονται τα ατυχήματα.

Από τη στιγμή που ένα παιδί αρχίζει να κινείται, ο χώρος μέσα στον οποίο βρίσκεται είτε εσωτερικός είτε εξωτερικός, πρέπει να διαμορφωθεί κατάλληλα, ώστε να παρέχει στο παιδί τη δυνατότητα να εξερευνά τον κόσμο γύρω του και να πειραματίζεται, χωρίς να κινδυνεύει η ζωή και η σωματική του ακεραιότητα. Οργανώνοντας και προστατεύοντας κατάλληλα το χώρο, δημιουργούμε επίσης ένα περιβάλλον ελεύθερο από συνεχή «όχι», «πρόσεχε» ή «μην αγγίζεις», που δημιουργούν εκνευρισμό και μπορούν να κάνουν τα παιδιά υπερβολικά δειλά και ανίκανα να προφυλαχτούν τα ίδια.

Οι κίνδυνοι που απειλούν τα παιδιά διαφέρουν, ανάλογα με την ηλικία τους. Το παιδί των τριών μηνών που κάθεται στο καρεκλάκι του, χρειάζεται διαφορετικού είδους επιτήρηση από ένα παιδί δέκα μηνών, που αρχίζει να περπατάει ή από ένα παιδί προσχολικής ηλικίας, που έχει μάθει να σκαρφαλώνει. Καθώς το παιδί μεγαλώνει, θα πρέπει να

Εικόνα 6.4α

Καρεκλάκι για φαγητό

Εικόνα 6.4β

Καρεκλάκι για δραστηριότητες

ρωτάμε συχνά τον εαυτό μας: Πόσο γρήγορα μπορεί να κινηθεί και πόσο μακριά μπορεί να φτάσει; Πόσο ψηλά μπορεί να φτάσει; Ποια αντικείμενα τραβάνε την προσοχή του; Τι μπορεί να κάνει σήμερα που δεν μπορούσε να κάνει χτες; Τι θα μπορεί να κάνει αύριο που δεν μπορεί να το κάνει σήμερα;

Ο καλύτερος τρόπος πρόληψης ατυχημάτων είναι να μην αφήνουμε ποτέ ένα παιδί κάτω των επτά ετών χωρίς επίβλεψη ακόμα, κι αν αυτό κοιμάται. Παράλληλα, χρειάζεται να αφιερώσουμε χρόνο και φροντίδα, για να ελαχιστοποιήσουμε τις πιθανότητες να συμβεί κάποιο ατύχημα, τόσο μέσα στο σπίτι ή την τάξη όσο και έξω από αυτά, στον κήπο, την αυλή ή την παιδική χαρά. Επίσης, όσο τα παιδιά μεγαλώνουν, χρειάζεται να θέτουμε κάποιους κανόνες και να τους τηρούμε με σταθερότητα. Εξηγούμε το λόγο για τον οποίο προτείνουμε ένα κανόνα π.χ. «δεν πετάμε πέτρες, γιατί μπορεί να χτυπήσουμε κάποιον», και έχουμε υπόψη μας ότι θα χρειαστεί να τον επαναλάβουμε πολλές φορές, μέχρι τα παιδιά να αρχίσουν να τον θυμούνται από μόνα τους.

Όσοι εργάζονται κοντά σε παιδιά, πρέπει να είναι σε θέση, σε περίπτωση ανάγκης, να παρέχουν με ψυχραιμία τις πρώτες βοήθειες. Απαραίτητο για την αντιμετώπιση ατυχημάτων είναι ένα καλά εξοπλισμένο κουτί πρώτων βοηθειών. Τοποθετημένο μακριά από τα παιδιά, σε δροσερό χώρο, το κουτί αυτό πρέπει να περιέχει, τουλάχιστον τα παρακάτω:

- Αποστειρωμένες γάζες διαφόρων μεγεθών.
- Βαμβάκι.
- Κρέμα για την ανακούφιση από τα τσιμπήματα ή δαγκώματα εντόμων.
- Ένα κουτί τραυμαπλάστ.
- Ψαλίδι και παραπάνες ασφαλείας.
- Ένα σωληνάριο αντισηπτικής κρέμας.
- Οξυζενέ και κόκκινο ιώδιο (ή κάποιο άλλο αντισηπτικό υγρό).
- Παιδικά αντιπυρετικά.
- Ένα μπουκάλι χειρουργικό οινόπνευμα για τον καθαρισμό των τραυμάτων.
- Ένα ρολό λευκοπλάστ.
- Επιδέσμους μικρού και μεγάλου μεγέθους.
- Φυσιολογικό ορό.

- Πλαστικά γάντια μιας χρήσης.
- Ένα θερμόμετρο.

Επίσης, είναι απαραίτητο να έχουμε δίπλα στη συσκευή του τηλεφώνου ένα κατάλογο με τα τηλέφωνα πρώτων βοηθειών, όπως του Κέντρου Δηλητηριάσεων, του κοντινότερου νοσοκομείου, της Αστυνομίας και άλλα.

Μερικά από τα πιο κοινά ατυχήματα που συμβαίνουν σε μικρά παιδιά είναι τα παρακάτω:

Εγκαύματα

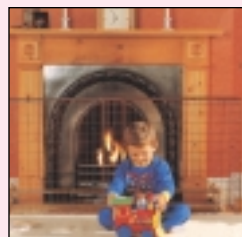
Τα εγκαύματα αποτελούν ένα από τα πιο συχνά και σοβαρά ατυχήματα που μπορεί να συμβούν μέσα στο σπίτι. Μπορεί να προκληθούν μετά την επαφή με φωτιά, χημικά υλικά, ηλεκτρισμό ή πάρα πολύ ζεστά αντικείμενα. Εγκαύματα μπορεί να δημιουργήσει και η επαφή με τον ατμό ή τα καυτά υγρά.

Για την αποφυγή τους πρέπει να βεβαιωνόμαστε ότι:

- Όλες οι εστίες φωτιάς, όπως το τζάκι, οι εστίες της κουζίνας, τα θερμαντικά σώματα, είναι προστατευμένες με ειδικό πλέγμα ή κάγκελα που βρίσκει κανείς στο εμπόριο.
- Οι συσκευές μαγειρέματος, που περιέχουν καυτό νερό, λάδι ή άλλο υγρό, τοποθετούνται μακριά από τα παιδιά.
- Οι λαβές των συσκευών μαγειρέματος, που βρίσκονται σε χρήση, είναι γυρισμένες προς το πίσω μέρος της κουζίνας.

Δεν κρατάμε το παιδί στην αγκαλιά μας καθώς μαγειρεύουμε.

- Δεν πίνουμε καυτά ροφήματα, όταν έχουμε το παιδί στην αγκαλιά μας.
- Τα σπέρτα, οι αναπτήρες, τα τσιγάρα και άλλα εύφλεκτα υλικά φυλάσσονται σε σημεία που δεν μπορούν να φτάσουν τα παιδιά. Αν καπνίζουμε, βεβαιωνόμαστε ότι σβήσαμε καλά τα τσιγάρα πριν τα πετάξουμε.
- Οι πρίζες του ηλεκτρικού ρεύματος καλύπτονται από ειδικά προστατευτικά καπάκια, που βρίσκει κανείς στο εμπόριο.
- Τα παιδιά δεν παίζουν με τα "κουμπιά" της κουζίνας. Για να αποφύγουμε ατυχήματα τοποθετούμε το ειδικό προστατευτικό καγκελάκι.

Εικόνα 6.5α

Ειδικό προστατευτικό πλέγμα για το τζάκι

Εικόνα 6.5β

Ειδικό προστατευτικό καγκελάκι για την εστία της ηλεκτρικής κουζίνας

Εικόνα 6.5γ

Δεν αφήνουμε
φλιτζάνια ή ποτήρια
με καυτά υγρά
σε χαμηλά τραπέζια

- Βγάζουμε από την πρίζα ηλεκτρικές συσκευές που δεν χρησιμοποιούνται (π.χ. το σίδερο σιδερώματος), ενώ παράλληλα φροντίζουμε να τοποθετούνται τα καλώδια τους σε σημείο που δεν μπορούν να τα φτάσουν τα παιδιά.
- Ελέγχουμε πάντα τη θερμοκρασία του νερού, πριν τοποθετήσουμε το παιδί μέσα στην μπανιέρα. Γεμίζουμε την μπανιέρα ξεκινώντας πάντα με κρύο νερό.
- Δεν αφήνουμε φλιτζάνια ή ποτήρια με καυτό καφέ ή τσάι σε χαμηλά τραπέζια στο ύψος των παιδιών. Ακόμα όμως και σε ψηλά τραπέζια, αντικείμενα που περιέχουν καυτά υγρά πρέπει να τοποθετούνται στο κέντρο του τραπεζιού. Για να αποφύγουμε τον κίνδυνο να αναποδογυρίσει το παιδί επάνω του ό,τι βρίσκεται πάνω στο τραπέζι, δεν χρησιμοποιούμε τραπεζομάντιλα.
- Αν χρησιμοποιούμε θερμοφόρα, βεβαιωνόμαστε για τη στεγανότητά της, πριν από κάθε χρήση, και ελέγχουμε τη θερμοκρασία της.

Αντιμετώπιση εγκαυμάτων

Ένα έγκαυμα είναι σοβαρό, αν καλύπτει μεγάλη επιφάνεια δέρματος, είναι πολύ βαθύ, βρίσκεται στο πρόσωπο ή άλλα ευαίσθητα μέρη του σώματος ενός παιδιού. Τα εγκαύματα χωρίζονται σε 1^{ου}, 2^{ου} και 3^{ου} βαθμού ανάλογα με τη σοβαρότητα της ζημιάς στο δέρμα. Τα εγκαύματα 1ου βαθμού προκαλούνται συνήθως μετά τη σύντομη επαφή του δέρματος με καυτό νερό, ατμό, καυτά αντικείμενα ή μετά από υπερβολική έκθεση στον ήλιο. Προκαλούν πρήξιμο, ερυθρότητα, πόνο και ίσως και μερικές φυσαλίδες. Τα εγκαύματα 2^{ου} βαθμού είναι αποτέλεσμα της επαφής του δέρματος με καυτά υγρά ή στερεά υλικά, χημικά υλικά, ηλεκτρισμό και με ρούχα που πιάνουν φωτιά. Το δέρμα γίνεται κατά τόπους άσπρο και ερυθρό και το κάψιμο είναι αρκετά επώδυνο. Οι φυσαλίδες είναι αρκετά συνηθισμένες σε τέτοιες περιπτώσεις. Τέλος, τα εγκαύματα 3^{ου} βαθμού είναι αποτέλεσμα εκτεταμένης επαφής του δέρματος με καυτά υγρά ή στερεά υλικά, χημικά υλικά ή ηλεκτρισμό. Σ' αυτές τις περιπτώσεις το δέρμα μπορεί να είναι μαυρισμένο ή σκληρό. Το παιδί αισθάνεται λίγο ή καθόλου πόνο, επειδή τα νεύρα του δέρματος έχουν πάθει ζημιά.

Σε περίπτωση εγκαυματος, η παροχή πρώτων βοηθειών έχει στόχο:

1. Να ελαττώσει τον πόνο του παιδιού.

2. Να περιορίσει το σοκ.
3. Να προφυλάξει την περιοχή που έχει καεί από τη μόλυνση.
4. Να προφυλάξει το παιδί από τον τέτανο.

Όλα τα εγκαύματα πρέπει να αντιμετωπίζονται, όσο το δυνατόν πιο γρήγορα, για να μπορέσουμε να μειώσουμε τη ζημιά τους στο δέρμα και τους ιστούς του.

Αντιμετώπιση εγκαυμάτων περιορισμένης έκτασης

1. Βάζουμε γρήγορα την περιοχή με το έγκαυμα κάτω από δροσερό τρεχούμενο νερό για τουλάχιστον 10 λεπτά. Αν δεν υπάρχει νερό γύρω μας, χρησιμοποιούμε οποιοδήποτε άλλο δροσερό πόσιμο υγρό. Δε χρησιμοποιούμε πάγο.
2. Απομακρύνουμε στενά ρούχα από την περιοχή του εγκαύματος, καθώς είναι αναμενόμενο το φούσκωμα του δέρματος. Σε περίπτωση που τα ρούχα του παιδιού έχουν βραχεί με καυτό υγρό τα βγάζουμε αμέσως, για να αποφύγουμε σοβαρότερα εγκαύματα.
3. Δε βάζουμε πάνω στο έγκαυμα λιπαρές ή ελαιούχες αλοιφές (ή ουσίες όπως το βούτυρο ή το λάδι), επειδή μπορούν να το επιδεινώσουν.
4. Δε σπάζουμε ποτέ τυχόν φυσαλίδες, αλλά τις σκεπάζουμε προσεκτικά με αποστειρωμένες γάζες.
5. Σκεπάζουμε την πληγή με αποστειρωμένη γάζα βουτηγμένη σε φυσιολογικό ορό. Σε ελαφριά καψίματα, αν δεν έχουμε στη διάθεση μας αποστειρωμένες γάζες, βάζουμε πάνω στο τραύμα ή τυλίγουμε την περιοχή που έχει καεί με ένα καθαρό κομμάτι ύφασμα που έχουμε βρέξει (ή ακόμα και ένα κομμάτι διαφανούς μεμβράνης που χρησιμοποιούμε για τα τρόφιμα) για να αποφύγουμε τις μολύνσεις.
6. Χορηγούμε άφθονα υγρά.
7. Καλούμε το γιατρό ή το νοσοκομείο.

Αντιμετώπιση εκτεταμένων εγκαυμάτων

Σε περιπτώσεις εκτεταμένων εγκαυμάτων καλούμε αμέσως το γιατρό ή μεταφέρουμε το παιδί όσο το δυνατόν πιο γρήγορα, στο νοσοκομείο. Αυτού του βαθμού τα εγκαύματα συνοδεύονται πάντα από μεγάλο σοκ. Αν τα εγκαύματα καλύπτονται από τα ρούχα του παιδιού, τα

απομακρύνουμε γρήγορα, χωρίς όμως να προσπαθήσουμε να ξεκολλήσουμε αυτά που έχουν κολλήσει. Αν είναι δυνατόν, ψαλιδίζουμε γρήγορα τα ρούχα γύρω από το έγκαυμα και σκεπάζουμε το παιδί με ένα καθαρό, στεγνό σεντόνι. Δε βρέχουμε την περιοχή που έχει καεί.

Δηλητηριάσεις

Οι δηλητηριάσεις μπορεί να αποφευχθούν με τη φύλαξη των φαρμάκων, των οιοπνευματώδη ποτών, των απορροπαντικών, των καλλυντικών και άλλων χημικών ουσιών σε μέρη που τα παιδιά δεν φτάνουν ή σε ντουλάπια που κλειδώνουν μετά από κάθε χρήση. Μακριά από τα παιδιά πρέπει επίσης να κρατούνται και τα δηλητηριώδη ή τα τοξικά φυτά.

Με την παραμικρή υποψία ότι ένα παιδί έχει καταπιεί κάτι που μπορεί να του προκαλέσει δηλητηρίαση, καλούμε το Κέντρο Δηλητηριάσεων ή μεταφέρουμε το παιδί γρήγορα στο νοσοκομείο. Αν γνωρίζουμε τη χημική ή φαρμακευτική ουσία που έχει καταπιεί το παιδί, προσκομίζουμε το κουτί ή το μπουκάλι στο νοσοκομείο, για να βοηθήσουμε το γιατρό στη διάγνωση και την επιλογή της αγωγής.

Αν το παιδί έχει αρχίσει να κάνει εμετό το κρατάμε με το σώμα γερμένο προς τα εμπρός προς αποφυγή πνιγμού. Δεν προσπαθούμε να προκαλέσουμε εμετό με διάφορες ουσίες. Μια τέτοια κίνηση μπορεί να χειροτερέψει την κατάσταση στην οποία βρίσκεται το παιδί. Αν τα χείλια ή το στόμα του δείχνουν σημάδια εγκαύματος, τα δροσίζουμε δίνοντάς του να πιει, με μικρές γουλιές, νερό ή γάλα.

Αν η δηλητηριώδης ουσία έχει έρθει σε επαφή με τα δέρμα του παιδιού, ξεπλένουμε καλά, κάτω από τρεχούμενο νερό, την περιοχή που έχει πρόβλημα και καλούμε το Κέντρο Δηλητηριάσεων ή το γιατρό.

Αν η δηλητηριώδης ουσία έχει έρθει σε επαφή με τα μάτια του παιδιού δεν αφήνουμε το παιδί να τρίψει τα μάτια του. Σε τέτοιες περιπτώσεις δε βάζουμε το κεφάλι του παιδιού κάτω από τρεχούμενο νερό, αλλά κρατώντας απαλά τα μάτια του παιδιού ανοιχτά, ρίχνουμε μικρές ποσότητες κρύου νερού κάθε 15 λεπτά. Στο μεταξύ, έχουμε καλέσει το γιατρό ή το Κέντρο Δηλητηριάσεων.

Πτώσεις

Πτώσεις μπορούν να προκληθούν από πολλές αιτίες. Όσο μεγαλώνουν τα παιδιά και γίνονται πιο κινητικά, μεγαλώνει και ο κίνδυνος από πτώσεις. Το βρέφος των πέντε-έξι μηνών, που αρχίζει να γυρίζει από τα ανάσκελα στο πλευρό, κινδυνεύει να πέσει από την αλλαγή. Το παιδί των οκτώ μηνών, που αρχίζει να κάθεται μόνο του, μπορεί να πέσει από εκεί που το έχουμε τοποθετήσει, ενώ το παιδί που μπουσουλάει ή κάνει τα πρώτα του βήματα, μπορεί πολύ εύκολα να πέσει από τις σκάλες. Το παιδί της προσχολικής ηλικίας, καθώς γίνεται πιο τολμηρό στις κινήσεις του και αρχίζει να δοκιμάζει τις ικανότητές του, κινδυνεύει κι αυτό από πτώσεις τόσο μέσα όσο και έξω από το σπίτι ή το βρεφικό σταθμό, στην αυλή ή την παιδική χαρά.

Οι πτώσεις μπορούν να περιοριστούν σε μεγάλο βαθμό, αν φροντίσουμε να τηρούμε τα παρακάτω:

- Ποτέ δεν αφήνουμε ένα μωρό μόνο του πάνω στην αλλαγή, το τραπέζι, τον καναπέ ή το κρεβάτι του - ούτε για ένα λεπτό.
- Σε χώρους με σκάλες, όπου βρίσκονται παιδιά που έχουν αρχίσει να μπουσουλάνε ή να περπατάνε, είναι απαραίτητο να υπάρχουν πόρτες ασφαλείας, που εμποδίζουν το παιδί είτε να ανέβει είτε να κατεβεί τις σκάλες χωρίς επιτήρηση.
- Σε χώρους με μικρά παιδιά είναι καλό να αποφεύγουμε να γυαλίζουμε τα πατώματα και να χρησιμοποιούμε μικρά χαλιά που μετακινούνται εύκολα. Η πιθανότητα να γλιστρήσει κανείς είναι το ίδιο μεγάλη και για τα παιδιά και για τους ενήλικες.
- Σε χώρο με παιδιά που αρχίζουν να πιάνονται από διάφορα έπιπλα για να ανασηκωθούν, βεβαιωνόμαστε ότι τα έπιπλα είναι σταθερά και δεν υπάρχει κίνδυνος να πέσουν πάνω στο παιδί.
- Όταν τα παιδιά αρχίσουν να στέκονται όρθια, προσέχουμε να μην αφήνουμε μέσα στο κρεβάτι παιχνίδια, μαξιλάρια ή οτιδήποτε άλλο θα μπορούσε να χρησιμεύσει σαν σκαλοπάτι, για να σκαρφαλώσουν πάνω από τα κάγκελα του κρεβατιού.
- Παράθυρα και μπαλκόνια προστατεύονται με ειδικά τελάρα ή πλέγματα.
- Δεν αφήνουμε έπιπλα κοντά σε παράθυρα ή στο μπαλκόνι, πάνω στα οποία θα μπορούσε το παιδί να σκαρφαλώσει και από εκεί να πέσει.

Εικόνα 6.55
Πόρτα ασφαλείας

- Κρατάμε το χώρο μέσα στον οποίο κυκλοφορούν τα παιδιά τακτοποιημένο και καθαρό, ώστε να αποφύγουμε πτώσεις από σκορπισμένα αντικείμενα ή υγρά χυμένα στο πάτωμα.
- Σε χώρο με νήπια, που τους αρέσει να σκαρφαλώνουν, βοηθάμε τα παιδιά στις πρώτες τους προσπάθειες, τους δείχνουμε πώς να ανεβαίνουν ή να κατεβαίνουν και βεβαιωνόμαστε ότι τα ρούχα και τα παπούτσια τους είναι ειδικά για σκαρφάλωμα (τα ρούχα να είναι κοντά και τα παπούτσια να μη γλιστράνε).
- Είμαστε πολύ προσεχτικοί, όταν περπατάμε κρατώντας ένα παιδί στην αγκαλιά μας.

Εισρόφηση ξένου αντικειμένου

Τα παιδιά βάζουν συνεχώς αντικείμενα στο στόμα τους. Αν ένα παιδί καταπιεί κατά λάθος κάποιο αντικείμενο, μπορεί να προκληθεί πνίξιμο. Σε μικρά παιδιά (όπως και στους ενήλικες) πνίξιμο μπορεί επίσης να προκληθεί και με μικρά κομμάτια φαγητού ή την εισρόφηση τροφής γενικότερα. Η καλύτερη αντιμετώπιση σ' αυτές τις περιπτώσεις είναι η πρόβλεψη. Για να αποφύγουμε τέτοιες καταστάσεις εφαρμόζουμε τα εξής:

- Δε δίνουμε στα βρέφη πολύ μικρά αντικείμενα όπως χάντρες ή μικρά παιχνίδια. Ελέγχουμε αν τα παιχνίδια τους αποτελούνται από μικρότερα κομμάτια κι αν αυτά είναι στερεωμένα γερά, ώστε να μην μπορεί να τα βγάλει το παιδί και να τα βάλει στο στόμα. Ακολουθούμε πάντα τις οδηγίες του κατασκευαστή, όσον αφορά τη χρήση ενός παιχνιδιού και τις ηλικίες στις οποίες απευθύνεται.
- Όταν ταιίζουμε τα βρέφη, κόβουμε το φαί σε μικρά κομμάτια και συστήνουμε στο παιδί να μασά καλά. Δεν αφήνουμε ποτέ μόνο του ένα παιδί, όταν τρώει.
- Δε δίνουμε σε παιδιά κάτω των τεσσάρων ετών ξηρούς καρπούς, καλαμπόκι, καραμέλες, καρπούζι με τους σπόρους του, καρότα, ολόκληρες ρόγες σταφυλιού, κεράσια με το κουκούτσι και άλλες τέτοιου είδους τροφές.
- Όταν αρχίζουμε να δίνουμε στερεά τροφή στα βρέφη, είμαστε προσεχτικοί με τροφές, όπως το μήλο ή το αχλάδι, που είναι δύσκολες να τις μασήσει το παιδί χωρίς δόντια.
- Δεν αφήνουμε ποτέ ένα μωρό με το μπιμπερό στο κρεβάτι. Το ται-

σμα του μωρού γίνεται στην αγκαλιά μας ή στο ειδικό καρεκλάκι.

- Για να αποφύγουμε την εισρόφηση εμετού, τοποθετούμε το παιδί στο πλάι, αφού πρώτα ρευτεί.

Όταν ένα παιδί αρχίσει να πνίγεται, η πρώτη μας κίνηση είναι να ελέγξουμε αν βήχει ή προσπαθεί να βήξει, για να διώξει από το λαιμό του το αντικείμενο που το εμποδίζει. Ο βήχας αυτός αποτελεί τον καλύτερο τρόπο απομάκρυνσης του ξένου αντικειμένου και γι' αυτό θα πρέπει να αφήσουμε το παιδί να συνεχίσει όσο μπορεί. Δεν το χτυπάμε στην πλάτη όσο αυτό βήχει.

Αν το παιδί δεν μπορεί μόνο του να διώξει το αντικείμενο που προκαλεί το πνίξιμο, με πολύ γρήγορες κινήσεις κοιτάζουμε μέσα στο στόμα του, για να ελέγξουμε αν μπορούμε να το εντοπίσουμε και να το απομακρύνουμε. Αν μπορούμε να διακρίνουμε καθαρά το αντικείμενο που δημιουργεί το πρόβλημα, χρησιμοποιούμε το δάχτυλό μας για να το τραβήξουμε προς τα έξω. Αν δεν το βλέπουμε, αποφεύγουμε μια τέτοια κίνηση, γιατί υπάρχει κίνδυνος να το σπρώξουμε πιο μέσα.

Αν το αντικείμενο που προκαλεί το πνίξιμο δε φαίνεται και το παιδί είναι βρέφος κάτω του ενός έτους, το γυρίζουμε ανάποδα κρατώντας το από τα πόδια (ή το τοποθετούμε πάνω στο βραχίονα μας με το πρόσωπο προς τα κάτω). Το χτυπάμε με τέσσερα σταθερά και κοφτά χτυπήματα ανάμεσα στις ωμοπλάτες, ώστε να βγει το ξένο σώμα από την τραχεία. Κατόπιν, ελέγχουμε αν υπάρχουν υπολείμματα και τα απομακρύνουμε με προσοχή.

Παιδιά μεγαλύτερα του ενός έτους, τα πιάνουμε από τη μέση και τα ξαπλώνουμε πάνω στο γόνατό μας με το κεφάλι προς τα κάτω και τα χτυπάμε, στην πλάτη, ανάμεσα στις σπάλες, με τέσσερα δυνατά και κοφτά χτυπήματα ώστε να βγει το ξένο αντικείμενο από την τραχεία. Όπως και με τα μωρά, απομακρύνουμε με προσοχή τυχόν υπολείμματα προσέχοντας να μην τα σπρώξουμε ακόμα πιο μέσα.

Ηλεκτροπληξία

Μια από τις πιο αγαπημένες συνήθειες των παιδιών είναι να βάζουν μικρά αντικείμενα μέσα σε μικρές τρύπες. Πρίζες που δεν είναι καλυμμένες με τα ειδικά προστατευτικά καπάκια αποτελούν μεγάλο πειρασμό αλλά και κίνδυνο για τα παιδιά που τους αρέσει να εξερευνούν

Εικόνα 6.5ε

Σε περίπτωση πνιγμού τοποθετούμε το βρέφος πάνω στο βραχίονα μας με το πρόσωπο προς τα κάτω και το χτυπάμε ανάμεσα στις ωμοπλάτες ώστε να βγει το ξένο σώμα από την τραχεία

Εικόνα 6.5στ

Ειδικά προστατευτικά
καλύμματα για πρίζες

το περιβάλλον τους. Το ίδιο επικίνδυνα είναι και τα ηλεκτρικά καλώδια που κρέμονται και μπορεί να τα φτάσει το παιδί. Ανάλογα με τη δύναμη του ρεύματος και τη διάρκεια της επαφής του παιδιού με τον ηλεκτρισμό, η ηλεκτροπληξία μπορεί να οδηγήσει στο θάνατο.

Αν ένα παιδί πάθει ηλεκτροπληξία, δεν πρέπει να το αγγίξουμε με τα χέρια μας καθώς το ρεύμα μπορεί να χτυπήσει κι εμάς.

Πριν κάνουμε οποιαδήποτε άλλη κίνηση, σταματάμε αμέσως την παροχή ηλεκτρικού ρεύματος. Αν αυτό δεν είναι δυνατόν, απομακρύνουμε το παιδί από την πηγή του ηλεκτρικού ρεύματος (π.χ. την πρίζα ή το καλώδιο) με κάποιο αντικείμενο φτιαγμένο από υλικό που είναι κακός αγωγός του ηλεκτρισμού (π.χ. με το κοντάρι μιας ξύλινης σκούπας, ένα διπλωμένο περιοδικό ή εφημερίδα, ένα σκοινί ή ένα αντικείμενο φτιαγμένο από λάστιχο).

Αν το παιδί αναπνέει, αλλά έχει χάσει τις αισθήσεις του, το γυρίζουμε στο πλάι, ώστε να αποφύγουμε τον πνιγμό, σε περίπτωση που η γλώσσα ή πιθανός εμετός φράξουν την αναπνευστική οδό. Αν το παιδί έχει πάθει εγκαύματα ή βρίσκεται σε κατάσταση σοκ, το μεταφέρουμε στο πλησιέστερο νοσοκομείο ή καλούμε το γιατρό χωρίς καθυστέρηση. Η ηλεκτροπληξία μπορεί να προκαλέσει εσωτερικά τραύματα που μόνο ο γιατρός μπορεί να ανακαλύψει.

Πνιγμός

Τις περισσότερες φορές η αιτία του πνιγμού ενός παιδιού είναι η απροσεξία του ενήλικα. Το μωρά μπορούν να πνιγούν ακόμα και μέσα σε λιγότερο από 5 εκατοστά νερό.

Οι πνιγμοί μπορούν να αποφευχθούν, αν τηρούμε τα παρακάτω:

- Δεν αφήνουμε ποτέ παιδιά που βρίσκονται κοντά σε νερό χωρίς επίβλεψη - ούτε για ένα λεπτό. Αυτό ισχύει και για τα μωρά που βρίσκονται μέσα στην μπανιέρα τους. Αν χρειαστεί να απαντήσουμε στο τηλέφωνο ή να ανοίξουμε την πόρτα, τυλίγουμε το παιδί σε μια πετσέτα και το παίρνουμε μαζί μας ή ζητάμε από κάποιον άλλο να το προσέχει.
- Δεν αφήνουμε κουβάδες με νερό σε μέρη που βρίσκονται παιδιά, φροντίζουμε να κλείνουμε και να ασφαλίζουμε το καπάκι της λεκάνης της τουαλέτας και δεν αφήνουμε τα παιδιά να βουτάνε το κε-

φάλι τους μέσα στο νερό της μπανιέρας ούτε για παιχνίδι.

- Μαθαίνουμε στα παιδιά πως να κολυμπάνε από μικρά. Παρ' όλα αυτά, όμως, δεν υποθέτουμε ποτέ ότι τα παιδιά που ξέρουν να κολυμπάνε δεν κινδυνεύουν να πνιγούν.
- Βεβαιωνόμαστε ότι τα παιδιά που συμμετέχουν σε θαλάσσια αθλήματα φοράνε το σωστό μέγεθος σωσίβιου. Ταυτόχρονα έχουμε υπόψη μας ότι το σωσίβιο δεν αντικαθιστά την επίβλεψη του ενήλικα.
- Δεν αφήνουμε τα παιδιά να κάνουν βουτιές στη θάλασσα χωρίς την επίβλεψη του ενήλικα.
- Δεν πρέπει να αφήνουμε τα παιδιά να χρησιμοποιούν στρώματα θαλάσσης και άλλα φουσκωτά αντικείμενα σαν σωσίβιο ή στήριγμά τους μέσα στη θάλασσα. Αν αυτά ξεφουσκώσουν ή το παιδί γλιστρήσει μπορεί να κινδυνεύσει η ζωή του/της.
- Δεν αφήνουμε τα παιδιά να κολυμπάνε μετά το φαγητό.

Τροχαία ατυχήματα

Όσο σφιχτά και να κρατάμε ένα παιδί στην αγκαλιά μας, η πραγματικότητα είναι ότι δεν του προσφέρουμε κανενός είδους προστασία σε περίπτωση τροχαίου ατυχήματος. Σε διαδρομές και ταξίδια με το αυτοκίνητο, όσο μικρής διάρκειας κι αν είναι, τα βρέφη πρέπει να κάθονται στο ειδικό κάθισμα ασφαλείας, το οποίο τοποθετούμε στη μέση του πίσω καθίσματος και δένουμε με τη ζώνη ασφαλείας. Για μεγαλύτερη ασφάλεια, συνιστάται να τοποθετείται το καθισματάκι με την πλάτη του προς το εμπρός μέρος του αυτοκινήτου και το πρόσωπο του μωρού να κοιτά προς τα πίσω. Αυτή η θέση βοηθάει στο στήριγμα του κεφαλιού και της πλάτης του παιδιού. Αν δεν μπορούμε να τοποθετήσουμε το καρεκλάκι στη μέση του πίσω καθίσματος, το βάζουμε δεξιά ή αριστερά, όπου υπάρχει η ζώνη ασφαλείας. Παιδιά μεγαλύτερα του ενός έτους και που ζυγίζουν τουλάχιστον εννέα κιλά κάθονται σε κάθισμα ασφαλείας που "βλέπει" προς την κατεύθυνση που κινείται το αυτοκίνητο.

Καθώς τα παιδιά μεγαλώνουν, είναι πολύ σημαντικό να αποκτήσουν από νωρίς τη συνήθεια να φοράνε τη ζώνη ασφαλείας. Εξίσου σημαντικό είναι να θυμόμαστε ότι για μεγαλύτερη ασφάλεια παιδιά κάτω της ηλικίας των δώδεκα ετών πρέπει να κάθονται στο πίσω κάθισμα του αυτοκινήτου. Ένα μικρό παιδί που κάθεται στο μπροστινό κάθισμα

Εικόνα 6.5ζ

Βρέφος καθισμένο στο ειδικό κάθισμα ασφαλείας το οποίο είναι τοποθετημένο με την πλάτη του προς το εμπρός μέρος του αυτοκινήτου. Το πρόσωπο του μωρού κοιτά προς τα πίσω

Εικόνα 6.5η

Παιδιά μεγαλύτερα του ενός έτους και που ζυγίζουν τουλάχιστον 9 κιλά κάθονται σε κάθισμα ασφαλείας που 'βλέπει' προς την κατεύθυνση που κινείται το αυτοκίνητο

Εικόνα 6.5θ

Για μεγαλύτερη ασφάλεια, παιδιά κάτω της ηλικίας των 12 ετών πρέπει να κάθονται στο πίσω κάθισμα του αυτοκινήτου

δεν είναι κατάλληλα προστατευμένο σε περίπτωση τροχαίου ατυχήματος, ακόμη και αν φοράει ζώνη ασφαλείας, επειδή οι ζώνες είναι φτιαγμένες για ενήλικες. Ένας καλός τρόπος, για να μάθουν τα παιδιά να φοράνε τη ζώνη ασφαλείας, είναι να βλέπουν τους ενήλικες να φοράνε τη δική τους αμέσως μόλις μπουν στο αυτοκίνητο.

Τα παιδιά κινδυνεύουν από τροχαία ατυχήματα ακόμα κι όταν δεν βρίσκονται μέσα στο αυτοκίνητο. Ως πεζοί είναι το ίδιο ευάλωτα, αν δεν μάθουν από μικρά να εφαρμόζουν το κώδικα ασφαλείας που ισχύει, όταν βρισκόμαστε στο δρόμο. Η διαπαιδαγώγηση των παιδιών πάνω σε αυτό το θέμα γίνεται μέσω της παρατήρησης και της μίμησης των πράξεων των ενηλίκων. Μπορούμε να μάθουμε σ' ένα παιδί να είναι ασφαλές, όταν περπατάει στο δρόμο, τηρώντας εμείς οι ίδιοι τους κανόνες ασφαλείας: σεβόμαστε τα σήματα οδικής κυκλοφορίας, διασχίζουμε το δρόμο περνώντας πάντα από τις διαβάσεις των πεζών, πριν περάσουμε, κοιτάζουμε πάντα και προς τις δυο κατευθύνσεις του δρόμου, μήπως έρχεται αυτοκίνητο, και διασχίζουμε το δρόμο χωρίς να τρέχουμε. Παρ' όλα αυτά θα πρέπει να περάσει αρκετός καιρός, πριν εμπιστευτούμε ένα παιδί μόνο του στο δρόμο, επειδή τα μικρά παιδιά δεν έχουν την ικανότητα να μαντέψουν με ακρίβεια την ταχύτητα ενός αυτοκινήτου ή τις διαθέσεις ενός οδηγού, και η προσοχή τους διασπάται πολύ εύκολα. Μέχρι να μεγαλώσουν αρκετά τα παιδιά και να δείξουν δείγματα καλής οδικής συμπεριφοράς, οι ενήλικες είναι υπεύθυνοι για την προστασία τους. Όταν περπατάμε τα κρατάμε σφιχτά από το χέρι και τα τοποθετούμε από τη μέσα πλευρά του πεζοδρομίου κι όταν διασχίζουμε το δρόμο τα τοποθετούμε έτσι, ώστε να είναι μακριά από τα αυτοκίνητα και το σώμα μας να λειτουργεί σαν ασπίδα γι' αυτά.

Επίσης, δείχνουμε στα παιδιά σε ποια μέρη μπορούν να κάνουν ποδήλατο και σε ποια όχι, και τα μαθαίνουμε από μικρά να φοράνε το προστατευτικό κράνος. Τέλος, δεν αφήνουμε τα παιδιά να παίζουν μπάλα, κυνηγητό ή άλλα παρόμοια παιχνίδια κοντά στο δρόμο.

ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΗ

Το παιδικό δωμάτιο πρέπει να είναι ασφαλές, καθαρό, ζεστό, φωτεινό και λειτουργικό. Πριν ξεκινήσουμε τον εξοπλισμό και τη διακόσμησή του λαμβάνουμε υπόψη μας την ηλικία και τις ανάγκες του παιδιού. Ξεκινάμε με λίγα και πρακτικά έπιπλα και σιγά-σιγά προσθέτουμε κι άλλα χωρίς να ξεχνάμε όμως ότι τα παιδιά καθώς μεγαλώνουν έχουν ανάγκη από χώρο για να κινηθούν και να παίξουν. Τα έπιπλα του παιδικού δωματίου πρέπει να είναι απλά, γερά και να πλένονται εύκολα. Όταν διαμορφώνουμε το παιδικό δωμάτιο, πρέπει επίσης να έχουμε υπόψη μας ότι η θερμοκρασία του παίζει βασικό ρόλο στην ανάπτυξη και την υγεία του παιδιού.

Μια από τις πιο σημαντικές ευθύνες των ενηλίκων που φροντίζουν και διαπαιδαγωγούν παιδιά προσχολικής ηλικίας είναι η πρόληψη των ατυχημάτων. Ο/η βρεφονηπιοκόμος πρέπει να μπορεί να προβλέπει τους κινδύνους που απειλούν τα παιδιά και να οργανώνει το χώρο κατάλληλα, έτσι ώστε να αποφεύγονται τα ατυχήματα. Τα ατυχήματα αποφεύγονται και με τη συνεχή επίβλεψη των παιδιών καθώς και όταν ο/η βρεφονηπιοκόμος γίνεται πρότυπο προς μίμηση. Τα πιο κοινά παιδικά ατυχήματα είναι τα εγκαύματα, οι δηλητηριάσεις, οι πτώσεις, η εισρόφηση ξένου αντικειμένου, η ηλεκτροπληξία, ο πνιγμός και τα τροχαία ατυχήματα. Σε περίπτωση ατυχήματος ο/η βρεφονηπιοκόμος πρέπει να είναι σε θέση να προσφέρει τις πρώτες βοήθειες σωστά και με ψυχραιμία.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Να αναφέρετε τις βασικές προϋποθέσεις που πρέπει να πληροί το βρεφικό και παιδικό δωμάτιο. Να κάνετε το ίδιο και για τον εξοπλισμό του βρεφικού δωματίου.
2. Να αναφέρετε δυο λόγους για τους οποίους είναι σημαντικό να ελέγχουμε τη θερμοκρασία του βρεφικού δωματίου.
3. Ποιος είναι ο ρόλος του/της βρεφονηπιοκόμου στην αποφυγή των ατυχημάτων;
4. Να αναφέρετε ποιοι είναι οι κίνδυνοι που παραμονεύουν μέσα στο σπίτι για ένα παιδί που μπουσουλάει και ένα παιδί που περπατάει.

5. Οι πτώσεις των παιδιών μπορούν να περιοριστούν σε μεγάλο βαθμό. Τι μπορεί να κάνει ο/η βρεφονηπιοκόμος γι' αυτό;
6. Να αναφέρετε ποιοι είναι οι παράγοντες που μπορούν να οδηγήσουν στο πνιγμό.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟ ΜΕΡΟΣ

1. Να επισκεφτείτε μια παιδική χαρά. Να πάρετε μαζί σας ένα τετράδιο ή ένα μπλοκ και στυλό ή μολύβι. Να παρατηρήσετε με προσοχή το χώρο γύρω σας. Να κάνετε μια λίστα όλων των πιθανών κινδύνων που παραμονεύουν τα παιδιά στο συγκεκριμένο χώρο. Αν πιστεύετε ότι η παιδική χαρά είναι ασφαλής, να εξηγήσετε το γιατί.
2. Να επισκεφτείτε δυο ή τρία καταστήματα παιδικών ειδών. Να ζητήσετε από τον/την υπάλληλο να σας δείξει όλα τα είδη ασφαλείας που διαθέτει το κατάστημα. Να συζητήσετε τις εντυπώσεις σας στην τάξη.
3. Χρησιμοποιώντας την κούκλα-μωρό να δείξετε πώς πιάνουμε ένα παιδί μέχρι ενός έτους και ένα παιδί μεγαλύτερο του ενός έτους σε περίπτωση εισρόφησης ξένου αντικειμένου.